

Nro. 9. és 10.

A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Kedden Junius 19-dik napján, 1810-ik
esztendőben.

B é t s.

A' mi leg kegyelmesebb Úrunk és uralkodó Fejedelmünk I. Ferentz Austriai Császár, és Magyar 's Cseh Országi Király, a' ki minden lépéseit és nyomdokit hathatos segedelemmel és sok jótéteményekkel szokta meg ditsőíteni, 's emlékezetben hagyni, Prágából való elatazása előtt, a' Cseh Országi fő Burggrafnak, az az, Kormányozónak Gróf Wallisnak Junius 3-ik napján 6000 forintot adatott a' kezébe, oly kegyelmes rendelés mellett, hogy azon summa pénzt Prága városának azok közt a' szükölködő lakosi közt oszsa ki, a' kik a' gondviselő institutum jövedelméből semmi részt nem vesznek.

Császárné Eő. Felsége, e' folyó Junius 5-ik

napján, reggel 9 órákor, utazott el *L. Erdélyi* fő Hertzog Asszony társaságban Prágába, az oda való lakosoknak számtalan alkalommal köszöntve, és a' következő napon, délután 2 óráig óra közt érkezett Karlsruheba, a' hol meglehetősen egészséjének vizszárvizetése végett, az Udvari Orvos Doctornak, javaslatából, az oda való fordulóval egyhány hétfő szándékozik Eo Felsége élni. Az Eo Felség lakására rendelt épületbe való bémenetekkor, az oda nyúlt Papság, Cs. Kir. hadi tisztelk, és a' Kerületbeli hivatalosok Eo Cs. K. Felségét mélysegen tisztelettel fogadták, fejjér kontuszokba öltözött stb. hajadonok, számtalan és örvendetes vívat hallások közt, az első emeletbe vivő gradusokat és folyosót az Eo Felsége szobájának ajtójáig állatoró virágokkal hintett stb. — Estére az egész város ki volt világosítva.

Sok jeles érdemekkel tandokló, Fels. Királyához, 's nemes Hazájához nagy hívséggel visseltető kedves Hazánkúát *Titt. Beck F. B. Urat*, Tek. Zabolcs Vármegyében fekvő Teglás és Bokony helységeknek örökös Urát, több Tek. Vármegyéknek törvényes Tabla Bíráját, Kir. Tanácsosi rangra emelni méltóztatott, a' mi valóóságos érdemeket betsülni tudó, és meg is jutalmaztatni kívánó Fels. Urunk. Ez az érdemes Hazánkúia a' múlt Pénteken, ugymint, e' folyó Junius 15-ik napján tette le a' Fels. Kir. Udvari Magy. Cancelláriánál a' szokott hitet.

Egynéhány ide való híres pénz váltókat, úgy mint, *Eskelles*, *Steiner*, *Geymüller* két testvérket, és ezeknek unokáikat, a' kik az utolsó háború időzikkelyében, a' Fels. Acrariumnak tet

fontos szolgálataik által igaz hazafiúi buzgóságokat nagy mértékben ki mutattak, Fels. Urunk, erántok való különös kegyelmességének, 's velek való megelégedésének kinyilatkoztatására, minden taksa fizetés nélkül, Austriai nemesi rangal méltóztatott megajándékozni.

Magyar Ország.

Tekintetes Borsod Vármegyének mostani Fő Ispánniát, a' Magyar Littoraléuak vólt igen nagy érdemi Gubernátorját, nagy méltoságu Klobusiczki *Klobusitzky József* Úr Eő Excellentiáját, a' Cs. 's Kir. Felső belső Titkos Tanácsosát, Budán, e' folyó Junius 3-ik napján, Magyar Hazánknek szeretett Nádorispánnya *József* Austriai Fő Hertzeg, Eő Csász. Királyi Felsege a' Sz. Leopold Redjének nékie kegyelmesen adatott Commendatori tziimerrel, több Cs. Kir. Titkos Tanácsosok, Kamarások, és fő rangú személyek jelenlétekben felékesíteni méltóztatott.

Eő Csász. Királyi Fő Hertzegsége azon hólnapnak 8-ik napján, Udvari Fő Mesterének, nagy méltoságú Gr. *Szapáry János* Úr Eő Excellentiájának, és Generál Adjutánsának Gróf *Beckers* Obersternek társaságokban, Budáról Székes Fejérvárra utazott, olly szándékkal lévén, hogy mind azon, mind a' több Dunán túl fekvő Vármegyeket meglátogassa.

A' Karpatus hegyekben, Lengyel Ország határai mellett, a' múlt Május hólnapban igen nagy hó esvén, azután következett hideg minden azon vidékben lévő kerteknek veteményeit, és gyümölcseit öszve rontotta. A' mint a' régieknek jegyzéseik tartják, hasonló dolog történt Magy. Or-

szághan, nevezetesen Nyitra Vármegyében a 17-ik századnak vége felé, a' midőn a' lecsott hó az őszi tiszta buzát egészen beborította — Sok mezei gazdák attól tartván, hogy minden vetések elromlik, meg vont lócáikkal a' buza fejről a' havat le rázták, de szalmánál ezeket nem is arathattak; ellenben másoknak, a' kik az ő példájokat nem követték, igen bővűs a' idott aratások vólt.

Svédia Országa.

Ez a' 16-ik és 17-ik századokban *Gustáv Adolf, Kristina*, és rész szerént *Károly Gustáv* Királyoknak uralkodások alatt igen híres és hatalmas Ország, *XII. Károly* Királynak mihalatossága, és a' Lengyelekkel's Oroszokkal való hosszantalan hadakozása miatt, a' ditsőségének aról a' magas poltzáról, mellyre ősei emelték vala, le vettetvén, most már az utolsó rangú Országok közzé számláltatik. *III. Gustáv Adolf* ősi Királyi székétől a' múlt esztendőben meg fosztatott szerentsétlen Svédiai Király, *XII. Károly* nak példáján nem tanulván, másoknak ingerlésekre az igen hatalmas Orosz Birodalommal szerentsétlen Háboruba keveredvén a' Svédiai Finnlandiával együtt, nemcsak magára, hanem maradékira nézve is el vesztette az uralkodó székét.

Svédia Ország, mind a' hatalmas ellenséggel való hosszas hadakozás, mind Királyának szerentsétlensége miatt kétséges kimenetelu környüllállások közzé esvén, *III. Gustávnak* testvér ötsét, *Károly* Sudermannlandiai Hertzeget, 's Svédziának fő Admirályát hívta meg az országásra, a' ki a' Rendeknek köz megegyezésekből *XIII.*

Károly név alatt vette kezére a' fő kórmányt. Ő leg első gondját is arra fordította, hogy azt a' sebet, melly az ő előtte uralkodott Fejedelem alatt, az Ország testén esett, ha egészen meg nem gyógyíthattya is, leg alább meg enyhíthesse. Arra való nézve az Orosz Császári udvarral, Finnlandia nagyobb részének által engedésével, mingyárt meg békellett, 's annál fogva tsendességet szerzett a' nemzetnek. Annakutánna az Ország Karjait és Rendjeit Stockholmba gyűjtván Svéczia eddig vólt Constitutiojának hibáit meg jobbitatta, meg bővítette, és a' jelenvaló Század természetéhez alkalmaztatta.

E' mellett magának a' Királynak semmi ferfi magzati nem lévén, jövendőbéli Successorává a' Schleswig - Holstein - Sonderburg - Augustenburgi Hertzeget *Christián Augustot* választatta, a' ki akkor a' Dániai Királyi szolgálatban, Norvégiai fő Kórmányozó, és a' Svekusok ellen hadakozó Armádiának fő vezérje vólt. — Ez a' közép idejű, szép tudományú, és sok tapasztalású Hertzeg a' Dánusok és Svekusok közt vólt háborúnak végződése után, a' Koppenhágai Kir. Udvarnak meg egyezésével a' Svéczia Országi korona örököséget fel vállalván, a' múlt esztendőben Stockholmba által ment, és a' Karoknak és Rendeknek jelenlétekben azon Ország Constitutiojának fenn tartására, 's védelmezésére és a' nemzet javának előmenetelesítésére magát hittel le is kötelezte.

Mind ezeknek eszközlésekre szükségesnek itil-
-én ez a' Hertzeg az Orzágnak és nemzetnek szoros esmérétét, a' múlt Május kezdetében utazni kezdett, de utazását sokáig nem folytathatta, mivel Scaniának Exstő nevezetű helységében hidegtelelés-

be esett, és midőn Május 25-ik nappán *Jonghlyan* Helsingborg szomszedetségében egy Svédia sereget megmustrált volna, a' guta hirtelen megütötte, 's a' lóról le esvén Helsingborba vitetett, és noha mindent elkövettek az Orvosok, a' mit hasznosnak és szükségesnek itltek, de meg nem mentették ezt a' nagyra született korona Herceget a' haláltól, a' ki még azon a' napon, hasznos életének 42-ik esztendejében e' világból ki múlt, 's reménytelen halála által hercegi családját, a' Stockholmi Kir. udvart, sőt az egész Svédziai nemzetet mély gyászba borította. — Ki fog helyette Svécia Országi Korona örökösnek választani, az idő választja el. — Sok nevezetes személyek és familiák találatnak ebben az Országban, a' kik *IV. Gustáv Adolf* volt Királynak első született fiát kívánnák ősi örökségébe vissza helyhezetni, azt állatván, hogy mind az Isten, mind a' természet törvényeivel ellenkezik az áttatlan gyűlölködések szüleiknek vétkeikért büntetni.

Nagy Britannia.

Az Anglia Országi közönséges újság levelekben találató jegyzések szerint, a' három egyesült Országokban, úgymint Angliában, Skotziában, és Hyberniában, 1808-ik esztendőben 444000 bál gyapot, és 1809-ik esztendőben, 462000 bál vitetett napkeleti 's napnyugoti Indiából, Levantéből, és északi Amérikának Angliához tartozó tartományából Georgiából, mellyek vagy a' honyi fábrikákban dolgoztattak fel vagy pedig talmányos orsókkal felfonattatván külső Országokba küldettek. Leg több, 's leg nagyobb talmányos fonó orsok találatnak Skotziának Glas

kow nevezetű kereskedő városában, mellyek viz által hajtattak.

Az ezen folyó Juniusnak 12-ik napján 5, és 6-ik szám alatt költ Magyar Kurirnak 42 ik lapján azt írta, hogy a' Német Országi Tudósok a' 16 és 17-ik századokban, az új találmányokra nézve, nemcsak a' Frantzia, hanem még az Angliai nemzetet is felül haladták. Nevezteünk is egy néhányat közzülok. — Hogy az Anglus Tudósok mind Német, mind a' Frantzia Országiakat az új és hasznos találmányokra nézve felülhaladták, a' következő példákból láttatik: „A' harisnya szövészeket *Lee* mester 1589-ik esztendőben találta fel; a' gyapjú kartoló, és gyapju 's gyapott fonó alkotmányt *Arkwright Richard* 1775-ben; a' forróviz gőzétől hajtattott alkotmányt elsőben *Swary* 1699-ben találta fel, későbbben *Watt*, és *Boulton* jobbitották meg; a' repetáló órát *Barlow* 1676-ban; az első de nem tökéletes tengeri órát *Harrison* 1736-ban; a' zsebbe való órákban lévő tsigákat, és tsigás tollakat *Beek* 1658-ban; az Anglus kapatskákat a' nagy órákban *Clement* 1680-ikban; a' fal- és asztal órákban a' pendult, vagy billegőt *Graham* 1740-ben; az órákban való tollaknak, óra lántzoknak, és az óra egyéb részeinek szapora készítéseket *Blakey* 1733-ban; egy olly posztó szövészeket, mellyen egy ember a' legszélesebb posztót is le szóheti *Kay* 1737-ben; hengergös matériát szövő széket *Clulow* 12 esztendővel ennekelötte; magától szövő széket *Millet*; posztó szimitó malmot *Everet* 1758-ban; a' habos selyemmateriát készítő eszközt, papirost és matériát simító eszközt és materia mangorlót *Taylor* és *Walker* 1770-iben; egy olly fonó or-

sót, melly a' fonalat magától gombólyvaha tekergeti *Autis* 14. csendőkkel emelékette, a' papiros fabrikában rongyot mosó eszköz, pergament, vagy velin papirost *Dolland* országokban; talorból való perspectivát, az az, megszelató üveget *Newton* 1672-ben; új agyag edényeket *Waldwood*; a' vasból való utakat, hidakat, és malmoakat *Bosquets*, *Greathead* v. a. t. találtak fel. Ezzel szóval az Anglusoknak kell a' vasból és aczéból való fabricatumoknak fel találasát köszönni, és velek egy nemzetet sem lehet az új találmányokra nézve össze hasonlítani.

Ezek a' találmányok ugyan, a' mesterségre, a' fábrikákra, és a' kereskedelem nézve igen hasznosak, a' mennyiben kevesebb erővel és költséggel lehet a' fabricatumokat készíteni. De mindezeknél, a' tudományokra nézve, véghetetlenül hasznosabb találmány az írásnak és a' könyvnyomtatásnak mestersége. — Az előbbet, a' mint ifjuságomban egy régi deák Poetából olvastam, kinek neve most eszembe nem ötik, hajdan a' Féniciabéliek találták fel ama deák vers szerint.

Phoenices primi, famae si creditur aevi.

Mansuram rudibus vocem signasse figuris.

az az.

Ha hitelt lehet a' köz hirnek adni, leg elsők voltak a' Fénitziabéliek, a' kik a' megmaradandó szókat otromba betűkkel ki adták. — A' későbbiek faléjakba metzették bé azokat a' szókat, mellyeket emlékezetben hagyni kívántak. — A' papiros, *Plinius* jegyzése szerint, Egyiptomban találtatott fel, és annak a' fának hejából készítették azt a' régiek, mellyet *Linneus* *Cyperus Papyrus*nak nevez, és a' melly ottan a' Nilus vize men-

tében terem, Ennek a' fának fejr és egymáson fekvő vékony héját le vonván azt megsimitoták, 's arra irtak az Egyiptombeliek. — Egy Lucas névű Német Országi Tudós azt jegyzi meg az Egyiptomban való utazásról irt könyvében, hogy a' régiek ennek a' fának szárában lévő velőlől enyvet főztek, 's azután papirost tsináltak, tsak nem úgy, mint most a' papiros malmokban az őszve tört rongyhól a' papirost készítik.

A' könyvnyomtatás mesterségnek feltalalását némely tudósok a' Német nemzetnek, mások a' Belgáknak tulajdonittyák. Mind a' két résznek igazsága van, a' mint azt egy Straszburgi Professor, ezen tizimű könyvében *Vindiciae Typographicae* jelesen meg mutatta, 's azt jegyzette meg, hogy két egymástól különböző nyomtatás nemei találtattak fel a' 15-ik században. Az elsőbb abból állott, hogy egy fa deszkára a' betűk fel metzettek, 's arra nyomtatódtak a' könyvek, és ezt egy Harlemi tudós lakos *Coster* találta fel, 's talalmányát Xilographiának nevezte. — A' második nyomtatás neme abból állott, hogy a' fából, vagy valamelly értzből tsinált betűket ráába sorba őszve szedvén, avval nyomtattak, 's azt ismét széllyel hányták. Ezt a' nyomtatás módját Straszburgban *Guttenberg* találta fel, 1438-ik esztendőben, 's ez a' mai typographiának az anyja. — Az azon időben élt és uralkodott Római Császár *III. Fridrik* olly nagyra betsülte *Guttenbergnek* ezt a' talalmányát, hogy a' Syriai betűknek öntésekre nemtsak nagy summa pénzt adott, hanem egyszersmind itt Bétsben egy Syriai könyvnyomtató műhelyt is állitatott fel, azt sok szabadsággal ajándékozta meg, a' typografusokat a'

Nemesekkel és Tudósokkal egyenlő rangba helyeztette, a' szedő legényeknek az tisztelet, a' nyomtató legényeknek pedig gal madar tisztelet viselni engedett s. a. t.

A' miket eddig, az alkalmazottakhoz képest az új talalmányokról elohottam, nem tartoznak ugyan tulajdonképpen a' politika ágazatok közé, de újság gyanánt lesznek azoknak, a' kik arról vagy igen keveset, vagy éppen semmit sem tudtak, és ugyan azért szívesen fogják ezen jegyzéseimet venni.

Londonból Május 27-ik napján. A' Szicília Országából jövő legközelebbi tudósítások igen fontosak fognak lenni. Azok a' Fr. hadi seregek, mellyek Calabriában össze gyűltek, Szicília Országban ügyelnek ki szállani. Ez a' kiszállást nem kell a' lehetetlenség közé számlálni, mivel a' Calabria és Szicília Ország közt lévő szoros tenger egy óráni földnél nem szélesebb, és a' régieknek úgy nevezett Scillájok és Charibdissek miatt a' hadakozó hajóknak nem lehet alként ide s. tova fordúlni, mint a' tágas tengeren. — A' mostani Nápoly Országi Király *Joakim Napoleon*, mint e' világ előtt esméretes héros semmit sem fog próba nélkül hagyni. — A' mi Messina városa mellett lévő hadi seregeink a' Calabriával által ellenben lévő tengeri partokat ugyan jól meg erősítették; mindazáltal a' Frantzia hadi népnek meg támadásban való tüze is eléggé esméretes.

Londonból Május 29-ik napján. Az északi Amériikai Congressus (igy neveztetnek azon szabad Respublikának képviselői) az Angliába való hajókázást, és a' Brittusokkal való kereskedést a'

tilalom alól felszabadította. — Azok a' Frantzia hadi foglyok, a' kik Generál *Dupont* vezérlése alatt Spanyol Országba fogságra estek, és egynéhány hólnapig Cádizban fogságba tartattak, onnan a' Portsmouthi kikötőhelybe küldettek, és Angliának több városira fognak felosztatni.

Olasz Ország.

A' Róma városában lévő Csász. Consulta, a' múlt *Május 29-ik* napján olly rendelést adott ki, hogy semmi karba és rendbe helyheztetett személy, a' papságon kívül papi öltözetbe közönséges helyen meg jelenni ne mérészellyen. Azok a' szerzetesek, a' kik a' papságra még felszenteltetve nincsenek, csak a' Semináriumokba viselhetnek papi köntöst. — Minden Rómában lévő idegen nemzetbeli világi és szerzetes rendbeli papok kötelesek magokat harmad nap alatt a' Policia Hivatalnál bé jelenteni, 's magoknak passus levelet kérni, vagy meg bizonyítani, hogy nékiek onnan el menni nem lehet.

Nápolyból Május 19-ik napján. Tarentból Gaetáig, a' tenger part mentiben minden rendbeli hajók requisitióba vétettek. Azoknak birtokosai, azon esette, ha azok a' hajók el vesznének, vagy el süllyednének, ki fognak elégítettetni. — A' Nápoly városi katona őrizet, mivel a' Kir. testőrző seregnek nagyobb része is Kalabriába marsirozott, 10 ezer embernél többre nem megyen, és rész szerint Frantzia, rész szerint Nápoly Országgi katonaságból áll; Felső Olasz Országból több Fr. regeméntek várattatnak ide. — Azok a' számos ágyuzó salupok, mellyek a' Castell a'

Marci magazinumokba építették, és fel is fegyverkezették, a' St. Fufemiai tenger obliche (Calabriába) eveztek. A' mi fels. Katalyunk tegnapi Reggioba meg érkezett, a' melly város Calabriában azon szoros tenger partya mellett fekszik, melly Nápoly Országot a' Sziciliái szigettel elválasztja. Ez a' szoros tenger egy óram szélességű. — Messina városa és kikötőhelye Reggioval által ellenben fekszik.

Velentzéből Május 25-ik napján. Harmad nappal ennekelőtte néhány Anglus fregatok és korvették jelentek meg az úgy nevezett *Malamocco* Velentzei kikötőhely előtt, és az oda való erősségeket erőssen kezdték lövöldözni; de ally kemény tüzzel válaszoltak azoknak, hogy kéntelenek voltak onnan eltávozni. — Tegnap előtt a' Chiozzai sziget mellett, Velentzéhez két nagy mértföldre mutatták magokat, és egynéhány bombit's gránátot is vetettek abba bé. — De mivel azon szigetben elengedő katona őrizet fekszik, és elegendő artilléria is találtatik, onnan is el kell az Anglusoknak eltávozni. — Malamocco-ban is, azon esetre, ha az ellenség újabb próbát tenne, sok tüzes golyóbisok tartatnak ott készen.

A' déli Tyrolista nézve két Csász. decretumok avagy végzések adattak ki Majlandban nem régiben. Az elsőbbnek ereje szerint, a' közönséges hivatalbéli személyek, a' további rendelésig, eddig viselt hivatallyokban meg maradnak. — A' 2-ik decretum szerint, minden déli Tirolisbéli lakosok kötelesek lesznek hátra lévő adajokat September első napjáig ki fizetni. — Ugy beszéllik, hogy *VII. Pius* Pápa Eő Szentsége, egy

hatalmas Európai udvarnak közbenvetésére, a' Római Státusok helyett másutt fog kipótolást venni.

Török Ország.

Az az Orosz Császári végzés, mellynél fogva a' Török Országi Kereskedőknek az Odessai kikötő helybe való bé menetel, és Krimióban sok buza 's gabona vásárlás meg engedődött, nagy bizodalmat öntött a' Konstantzinápolyi lakosokban az eránt, hogy az Orosz és Török Birodalom egymással meg fognának békélni. Nem is ok nélkül; de mivel a' Pétersburgi Csász. Udvar a' békességnek fundamentomáva a' Moldvai, Havasalföldi és Bessarábiai tartományoknak által engedtetését tette, 's a' nélkül a' Fényes Portával semmi békességes alkudozásba botsátkozni nem kíván, ez a' békességhez való reménység egészen el enyészett, és a' Pétersburgi Csász. Udvarnak ezen feltételére a' *Reis-Effendi*, az az, a' külső dolgokra ügyelő Török minister akként válaszolt, hogy arra a' legnagyobb szerentsétlenség birhatná az uralkodó Zultánt, és hogy ekkorig a' Török Birodalomnak fekvése nem vólt olly igen szomorú, hogy a' békességet olly nagy áron kénytelenítetne meg venni. Most már attól tartanak az értelmesebb Törökök, hogy ez a' nem várt felelet a' Krimiai kikötő helyeket újokban bé zárja a' Konstantzinápolyi kereskedő hajók előtt, és hogy annál fogva ismét nagy szükség és drágaság, vagy talán közönséges békételenség is fogna azon Cs. roppant rezidentziában támadni. — A' Török Császár és mostani Nagy Vezér a' vak és vén Jussuf Basa nagyon bizakodó

nak az Asiai Katonaságnak vezérségében, és a Török Armadialnál lévő Anglus tisztoknak hadmesterségekben.

A' 22-ik Aprilisi Konstantzinapolyi tudósítások szerint, a' Fényes Porcban lévő Francia Agens követ *de Latour Maubourg*, a' maga Monarchájának Napoleon Császárnak *Maria Louisa* vagy *Louisa* Austriai fő Hercegnő Asszonyjal lett őszve házasodását az uralkodó Sultannak hivatal szerint való módon elta tudtára. — Périban, Konstantzinápolynak abban a' külső városában, mellyben az Európai Keresztény fejedelmi városoknak követjei, és a' Görögök és Örmények laknak, és mind ezeknek, mind a' katolikus keresztény lakosoknak szép templomok vannak, igen irtóztató tűz támadt, s annyira kiterjedt, hogy azon külső városnak egy harmad része porhamuvá lett, és a' Frantzia Csász. követ palotájánál egyéb épységben nem maradt, azt is nagy munkával lehetett az esmes. to tüzöl megszabadítani.

Jelentés.

A' Magyar Kurirnak folytatását, Fels. Urunk kegyelmességéből, e' folyó Juniusnak 5-ik napján elkezdvén, azolta minden tavalyi Erd. Olvasóinknak, még azoknak is, a' kik csak az elsőbb félesztendőre fizették meg annak taksáját, de a' 2-ik félesztendőre, az akkori háborus időben, és a' postan taknak el zároltatások miatt, sem az ide való Cs. Kir. leg főbb Udvari Posta Hivatal kezébe semmi pénzt nem küldhetvén, és mi sem szolgálhatván a' Magyar Kurirral nékiek, kénytelenek voltak magoknak más újságokat rendelni. —

Eleinte úgy szándékoztunk, hogy a' jövő Julius első napjáig, minden tavalyi Olvasóinknak egy aránt szolgáljunk, akár fizessenek akárné, hogy annál fogva a' tavaly esett héjánosság némiképpen kipótoldójék. De mivel e' most folyó esztendőnek kezdetétől fogva mind az író, mind a' nyomtató papirosnak az árra szörnyű módon felemeltetett, és az itt napról napra nevedő nagy drágaság miatt, mind a' papiros, mind az újság nyomtatása két sőt három annyi ba is kerül, mint került a' múlt 1809-ik esztendőben. Ennek a' papirosnak bálját (mellyre a' Magyar Kurir most nyomtattatik, ennekelőtte hat hét hólnappal még 40, vagy 50 forinton meg lehetett venni, most 125 forintal kell fizetnünk, sőt még drágább fog ennekutánna lenni) senki sem kívánhattya, s tudjuk nem is kívánnya, hogy magunk nagy kárával másoknak ingyen szolgáljunk.

Ahozképest azoknak, a' kik sem tavaly a' 2-ik félesztendőre, sem a' most folyó esztendőnek első felére a' Kurir meghatározott taksáját fel nem küldötték, újságot küldeni meg szününk, mind addig, míg ők is annak meghatározott taksáját a' jövő félesztendőre, úgymint Julius első napjától kezdvén, a' jövő December utolsó napjáig vagy egyenesen kezünkbe, vagy az ide való Cs. Kir. Udvari Posta Hivatalhoz fel nem küldik, rangjoknak, neveknek, lakhelyeknek, a' postai utaknak és azon utolsó Posta Hivatalnak szorosán leendő feljegyzésével, a' mellyről újságikat szoktak venni és hordatni. — Az újság taksáját két féleképpen is lehet ide fel utasítani, vagy deákul ekképen: *Pro Magyar Kurir — Viennae,*

vagy magyarul ekképpen: *É. D. S. Közlött Toldalék.* — A Posta Hivatal hármas által, a Felső Rendelésekhez képest, semmi postát nem lehet postán felküldeni.

E' mellett arra is kerjük Töldeleinket, hogy a' kik tavaly, az első felosztásban a' Magy. Kurirt olvasták, de annak tartóját, még ekkorig sem fizették le, tőlünk emlékeztünk és fontoltyák meg, mennyi nyomorúságot és viszontagságokat kellett a' múlt osztásban, az ellenségek itt létele alatt, mindkét szenvednünk, a' ki ezt vóltaéppen megmondoltya, nem reméljük, hogy a' tavalyi első felosztásból valamit le vonnyon.

A' múlt Pünköst Havának második nappán költ Hirdetményünkben, arra köteleztük magunkat, hogy azokat a' nevezetesebb dolgokat, melyek a' múlt Julistól fogva ekkorig történtek, hogy a' Magy. Kurirban semmi héjánosság ne legyen, tisztelt Olvasóinkat, különös Toldalékokban kívánnyuk közleni. — Tett íretünknek teljesítésére, ma az első Toldalékot küldjük, melyben, és még két következőben, tartozó hívjobbágyi kötelességünk szerint, *Maria Ludovika* Austriai Fő Herceg Asszonynak, Felső Urnak első szülött igen kedves leányának, *Mariea* Frantzia Császárral öszve házasságát környékállásosan közöllyük a' két Magy. Hazával, meg lévén mi arról győztetve, hogy ennek a' nem reményelt véghetetlen hasznú történetnek historika leírását kedvessen fogja az olvasó Publicum tőlünk venni.

Egy ártus Töldeleki.